

JIZZAX VILOYATI SHAROF RASHIDOV TUMANIDA TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISHNI AMALGA OSHIRISH MEXANIZIMI.

Toshkent Davlat Iqtisodiyot Universiteti

Moliya fakulteti MMT-87 guruh talabalari:

Umrzoq Boboxo'jayev, Dilshod G'afforov, Abduraxmon Boboqulov

Annotatsiya: ushbu maqolada Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan tashabbusli byudjetlashtirish jarayoni, uni amalga oshirish mexanizimi va moliyalashtirish amaliyoti yoritilgan.

Kalit so'zlar: *mahalliy byudjet, taklif berish, mablag' ajratish, moderatsiya, ovoz berish, g'olib loyihani aniqlash, pudratchini aniqlash, shartnoma tuzish.*

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 28-avgustdagи “Byudjet ma'lmotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta'minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-3917-sonli hamda 2021-yil 13-apreldagi “Byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta'minlash bo‘yicha qo‘sishimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi PQ-5072-sonli Qarorlariga asosan 2021-2023-yillarda jamoatchilik fikri asosida shakllantirilgan tadbirlarni moliyalashtirishga yo‘naltirilgan mablag‘lar ya’ni tashabbusli byudjetlashtirish bo‘yicha bir qator ishlar amalga oshirilmoqda. So‘nggi yillarda mamlakatimizda byudjet ma'lumotlarining ochiqligi va shaffofligini yanada oshirish, byudjet mablag‘larining shakllanishi va sarflanishi ustidan va jamoatchilik nazoratini kuchaytirish bo‘yicha tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Biz mamlakatimizda amalga oshirilayotgan tashabbusli byudjetlashtirish amaliyoti, mavjud holatni o‘rganish uchun Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani misolida 2021-2023-yillarda “Tashabbusli byudjet” loyihalari va ularning ijrosi yuzasidan olib borilgan ishlar bilan bog‘liq ma'lumotlar bilan tanishib chiqdik.

Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumanida tashabbusli budjet uchun yo‘naltirilgan mablag‘lar miqdori.

1-jadval

(ming so‘mda)

T/ r	Ko‘rsatkich nomi	2021-yil	2022-yil	2023-yil
1.	Yil boshiga qoldiq	0	654 299,4	946 099,4
2.	Hisobot davrida “Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”ga o‘tkazilgan mablag‘lar	1 953 000	24 260 000	44 253 743

3.	“Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”dan tadbirlarni moliyalashtirish uchun yo‘naltirilgan mablag‘lar	1 298 700,6	22 609 223	43 700 000
3.1	Bajarilgan ishlar uchun xisobvaraqlardan moliyalashtirilgan mablag‘lar	1 298 700,6	14 045 033	37 204 693,4
3.2	Hisobvaraqlardagi qoldiq mablag‘lari	0	8 564 190	6 495 316,6
4.	“Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”da qoldiq mablag‘lar	654 299,4	946 099,4	2 810 936,049

Tashabbusli byudjetlashtirish jarayoni 2021-yildan boshlanganligi sababli ushbu yilda yil boshiga qoldiq mavjud emas. 2021-yil hisobot yili davomida “Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”ga 1 953 000 ming so‘m mablag’ o’tkazilgan. Shundan 1 298 700,6 ming so‘mi tadbirlarni moliyalashtirishga yo‘naltirilgan. Shu summaning yuz foiz miqdori, ya’ni 1 298 700,6 ming so‘mi bajarilgan ishlar uchun xisobvaraqlardan moliyalashtirilgan. 2022-yildan boshlab “Tashabbusli budjetlashtirish” jarayoni ikki bosqichda o’tkazilganligi sababli 2021-yilga qaraganda jamg‘armaga o’tkazilgan pullar sarflangan pullar ham sezilarli darajada oshganligini guvohi bo’ldik. 2023-yilda esa “Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”ga 44 253 743 ming so‘m mablag’ o’tkazilgan bo’lib shundan 43 700 000 ming so‘mi tadbirlarni moliyalashtirishga qaratilib, bajarilgan ishlarga 37 204 693,4 ming so‘mi xisobvaraqlardan moliyalashtirilgan. Bunda ham ko’rib turibmizki “Fuqarolar tashabbusi jamg‘armasi”da 2 810 936 ming so‘m mablag‘ qolgan bo’lsa xisobvaraqlardagi qolgan mablag‘lar 6 495 317 ming so‘mni tashkil qilgan.

<https://openbudget.uz/boards/reports>

Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumanida tashabbusli budjetlashtirish natijasida amalga oshirilgan tadbirlar

2-jadval

(ming so‘mda)

T/ r	Tadbirlar nomi	Moliyalashtirilgan takliflar soni			Sarflangan mablag’ (ming so‘mda)		
		2021-yil	2022-yil	2023-yil	2021-yil	2022-yil	2023-yil
	Jami	5	25	36	1 298 700,	22 609 223	43 700 000

1.	Hududiy ichki yo'llar	6	4		5 121 096	4 820 000
2.	Umumta'lim maktablarini ta'mirlash va jihozlash	1	13	16	898 705,6	11 659 893
3.	Maktabgacha ta'lim muassasalarini ta'mirlash va jihozlash		4	6		4 631 234
4.	Sog'liqni saqlash muassasalarini ta'mirlash va jihozlash	1		6	399 994,7	7 320 000
5.	Boshqa ijtimoiy soha muassasalarini ta'mirlash va jihozlash		1	4		1 197 000
6.	Ichimlik suvi ta'minotini yaxshilash					
7.	Ko'cha chiroqlarini o'rnatish tadbirlari		1			
8.	Hududlarni tartibga keltirish (obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish)	3				
9.	Boshqa tadbirlar					

Jadvaldagi ma'lumotlarda 2021-2023-yillarda amalga oshirilgan ishlarning qaysi sohalarga tegishli ekanligini, moliyalashtirilgan takliflar soni, sarflangan mablag'larni bilib olish mumkin. 2021-yilda 5ta tadbir amalga oshirilgan bo'lib, mahalliy byudjetdan 1 298 700 ming so'm mablag' ajratilgan. Shundan umumta'lim maktablarini ta'mirlash va jihozlash uchun 898 705,6 ming so'm ajratilgan. Sog'liqni saqlash muassasalarini ta'mirlash va jihozlashning 1ta loyihasi uchun 399 994,7 ming so'm ajratilgan. 2022-yilda esa yil davomida 25 ta tadbir amalga oshirilgan, mahalliy byudjetdan 22 609 223 ming so'm mablag' ajratilgan. 2023-yilda jami 36ta loyiha 43 700 000 ming so'm ajratilgan. Ushbu yilda hududiy ichki yo'llarning 4 ta loyihasi uchun 4 820 000 ming so'm ajratilgan. Umumta'lim maktablarini ta'mirlash va jihozlashning 16ta loyihasi uchun 19 320 000 ming so'm ajratilgan. Maktabgacha ta'lim muassasalarini ta'mirlash va jihozlashning 6ta loyihasi uchun 7 320 000 ming so'm ajratilgan. Sog'liqni saqlash muassasalarini ta'mirlash va jihozlash loyihasi, bunda ham 6ta loyiha moliyalashtirilgan va 7 320 000 ming so'm ajratilgan.

3-jadval

**Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumanida Fuqarolar tashabbusli jamg'armasi
mablag'larining shakllanish manbalari.**

(ming so'mda)

Fuqarolar tashabbusi jamg'armasi mablag'larini shakllantirish manbalari		2021- yil	2022-yil	2023-yil
Tuman mahalliy budgeti tasdiqlangan umumiy xarajatlarning 5 foiz qismi miqdorida ajratilgan mabag'lar			1 037 410	1 374 000
Mahalliy budgetining yil boshiga shakllangan Erkin qoldiq mablag'lari	23930			
Tuman mahalliy budgeti qo'shimcha manbalarning 30 fozi miqdorida ajratiladigan mablag'lar	157 060	272 000	135 900	
Shu jumladan	Erkin qoldiq mablag'lari	149 900	1469	65 800
	Daromadlarning hisobot choraklari yakunlari bo'yicha aniqlanadigan prognozdan oshirib bajarilgan qismi	188 030	123 300	70 100
	Iqtisod qilingan mablag'lar			
Qo'shimcha ajratilgan	PQ-5250ga asosan			
	PQ-409ga asosan			
	PQ-117ga asosan			
Jami ajratiladigan mablag'lar		518 920	1 434 179	1 645 800

Sharof Rashidov tumanida fuqarolar tashabbusli budget jamg'armasi mablag'larining shakllanish manbalari, tuman mahalliy budgeti tasdiqlangan umumiy xarajatlarning 5 foiz qismi miqdorida ajratilgan mablag'lar , tuman mahalliy budgeti qo'shimcha manbalarning 30 fozi miqdorida ajratiladigan mablag'lar, erkin qoldiq mablag'lari va iqtisod qilingan mablag'lar hisobidan shakllantirilgan bo'lsa 2-chorakda asosan tuman mahalliy budgeti qo'shimcha manbalarning 30 fozi miqdorida ajratiladigan mablag'lar va daromadlarning hisobot choraklari yakunlari bo'yicha aniqlanadigan prognozdan oshirib bajarilgan qismidan shakllangan.

**Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumanida tashabbusli budgetlashtirish
natijasida amalga oshirilgan loyihibar tarkibi.**

4-jadval

T/r	Tadbirning qisqacha mazmuni (sohasi)	Jami to‘plag an ovozi soni	Shu jumladan			Moliyalashtiris h uchun ajratilgan mablag’ miqdori
			onla yn ovozi ar	oflay n ovozi ar	SMS orqal i ovozi ar	
2021-yilda						
1.	Tuman XTBga qarashli 11-sonli maktabni joriy ta'mirlash	1508	41		1467	898 705,9
2.	Qorayantoq MFY dagi oilaviy poliklinika binosini ta'mirlash	1429	271	203	955	399 695,1
3.						
4.						
2022-yilda						
1.	Qulpisar MFYga olib boruvchi asosiy yo‘lni tamirlash	3795				828 500
2.	Oqtosh ota MFYda joylashgan 3-maktabda faollar zali qurish	3683				1 068 510
3.	Ziyokor MFY Ziyokor ko‘chasini asfalt qilish, yoritish chiroqlari o‘rnatish	2865				499 208
4.	Xavastlik MFY Sangzor ko‘chasini asfalt qilish, yoritish chiroqlari o‘rnatish	2583				850 216
5.	Mulkanlik MFYda joylashgan 29-maktabga qo‘sishimcha o‘quv binosi qurish	2445				898 923
6.	Ziyokor MFY da joylashgan 27-sonli DMTT binosini tamirlash	2211				1 066 500
7.	Xalqobod MFYda joylashgan 19-maktabga sport jixozlari sotib olish	2203				213 000
8.	Sug‘diyona MFYda joylashgan 1-maktab faollar zalini qayta tamirlash	2114				497 750
9.	Uch-tepa MFYda joylashgan 32-maktab binosini devor bilan o‘rash	1691				393 800

10.	Taraqqiyot MFY Yangi-xayot ko‘chasini asfaltlash	5454				896 000
11.	Qaxramon MFYda joylashgan 31-sonli maktab atrofini o‘rash, moddiy texnik bazasini yaxshilash	4284				869 206
12.	Qorayantoq MFYdagi 35-maktabga 120 o‘rinli qo‘shimcha o‘quv binosi qurish va jixozlash	4229				27 010
13.	Xalqobod MFYdagi 19-maktab ta’mirlash va jiozlash.	4227				1 110 996
14.	G‘ozg‘ontepa MFYdagi 9-maktab ta’mirlash va jiozlash.	3986				731 222
15.	Yangiobod MFYdagi tuman Bolalar o‘smirlar sport maktabini joriy ta’mirlash va moddiy texnika bazasini rivojlantirish	3973				1 197 000
16.	Sharof Rashidov tuman Ziyokor MFY Guliston (sobiq M.Хасанов) ko‘chasi va unga tutash ichki ko‘chalarga asfaltlash	3928				896 800
17.	53-maktabga qo‘shimcha o‘quv binosi qurish	3776				35 510
18.	47-maktabni tamirlash	3725				852 953
19.	5-sonli DMTT binosini tamirlash zarur.	3207				185 875
20.	Qulpisevar MFYdan o‘tuvchi P37 asosiy yo’lini ta’mirlash	3041				8 900
21.	3-sonli maktabgacha ta’lim muassasasini ta’mirlash	3037				185 387
22.	6-maktabni ta’mirlash	2517				174 951
23.	Sh.Rashidov tuman 13-sonli DMTT ta’mirlash	2396				360 709
24.	20-maktab stadionini zamonaviy ko‘rishishga keltirish	2130				187 550

2023-yilda

1	Sharof Rashidov tumani 32-sonli maktabga qo'shimcha 120 o'rini o'quv binosi qurish va jixozlash	5935				1 049 700
2	Sharof Rashidov tumani 55-umumta'lim maktabini to'liq tamirlash.(315 o'rini) issiqlik tizmini to'liq almashtirish. 20-ta sinf xonasi uchun 160 dona stol 320 dona stul 20 dona shkaf 20 dona kitob javoni o'qituvchilar uchun 20-dona stol 20 dona stul,20 dona malbert 20 ta sinf xonasi uchun 20 dona 43 rusmli telvizor kompyuter jamlanmasi 10 dona noutbuk 20 dona faollar zali uchun 120 o'rini yumshoq stul elektronni doska katta ovoz kuchaytirgich tadbirlar uchun kondinsoner kattasidan 6-dona prentir rangli 2-dona skanerli 4 dona karidorlarni jixozlash oquv qurollari ko'rgazmali qurollar maktabning ichki va tashqi qismini to'liq kameralashtirish sport jixozlari suniy qoplamali stadion(minni)	5544			1 118 130	
3	Sharof Rashidov tuman Sport maktabining fudbol maydoniga suniy chim qoplamasini yotqizish, xamda mакtab uchun zaruriy asosiy vositalar bilan taminlash, xamda mакtabni doimiy elektr taminoti bilan taminlash uchun quyosh panellari o'rnatish	5350				1 199 509
4	Sharof Rashidov tumani №4-maktab binosi tom qismi va	5279				1 015 370

	issiqlik tizimini ta'mirlash. Pol qismini ta'mirlash.				
5	Sharof Rashidov tumani 31-umumiy o'rta ta'lim mакtabiga 100 o'rinli yengil konstruksiyali oshxona qurish. 630 o'rinli	5274			1 002 299,8
6	Sharof Rashidov tumanidgi 10-sonli mакtabning jami 164 dona deraza romlari va 83 dona yaroqsiz eshik romlarini almashtirish, "registr" shaklidagi ma'naviy eskirgan isitish tizimini AKFA rusumli energotejamkor alyumenli batareyalarga almashtirish, 4ta sinf xonadan iborat "Texnologiya" blokini mukammal ta'mirlash, beton qoplamasni o'rniga yog'och reykali pol o'rnatish, deraza romlari va eshiklarni almashtirish, trenajyor zaliga 2 dona velotrenajyor va 2 dona yugurish yulagi, sport trenajyorlari bilan jihozlash. 12 dona isitish qozoni o'rnatish zarur. Mакtabning fasad qismi xam ta'mirtalab. 100 urinli 1-4-sinflar uchun oshxona.	5175			1 075 501
7	Sharof Rashidov tumani Ziyokor MFY Ko'ksaroy ko'chasini 2 km asfalt qilish	5014			1 046 930,9
8	Sharof Rashidov tumani Toqchilik MFY 21-sonli poliklinikani tamirlash	4325			263 500
9	57-mактаб биносининг том қисмини тўлиқ таъмирлаш, эшик ва дераза ромларини	4006			1 102 840,8

	алмаштириш, электр тизимини таъмирлаш, фасад ва ички қисмини таъмирлаш, 50 ўринли бошланғич синфлар учун ошхона қуриш, синф хоналарини парта стул, доскалар, ўқитувчи стол ва стуллари билан jihozlash.1 дона электрон доска харид қилиш.				
10	15-maktabga 120 o‘rinli qo‘sishimcha o‘quv binosini qurish va mакtabni to‘liq jihozlash	3906			1 086 550
11	Sharof Rashidov tuman 2-son kasb-hunar maktabi o‘quv ustaxonasini joriy ta’mirlash va moddiy-texnika bazasini yangilash, 20kvt li quyosh panellarini o‘rnatish	3703			1 079 260
12	Sharof Rashidov tumanidagi 24-umumiy o‘rta ta’lim maktabiga 120 o‘rinli qo‘sishimcha o‘quv binosini qurish va to‘liq jihozlash zarur.	3617			1 042 330,1
13	Jizzax viloyati Sharof Rashidov tuman G‘ozg‘ontepa MFYda joylashgan 9-sonli umumiy o‘rta ta’lim maktabiga o‘quvchilarning ma’naviyatini yuksaltirish, turli madaniy-ma’rifiy tadbirlar tashkil etish va o‘tkazish uchun 150 o‘quvchi o‘rniga mo‘ljallangan 9x18 metr o‘lchamdagи faollar zalini qurish, mebel, konditsioner va o‘rindiqlar bilan jihozlash.	3544			824 394,7

	Maktab sinf xonalarini 5 dona interaktiv doska bilan				
14	Sharof Rashidov tumani Jizzaxlik MFYdagi 20-sonli oilaviy poliklinikani tamirlash	3488			1 084 400
15	Sharof Rashidov tuman 1-son kasb-hunar maktabi o‘quv ustaxonasini joriy ta’mirlash va moddiy-texnika bazasiniyangilash	3203			970 000
16	Sharof Rashidov tumanidagi 30-maktab atrofini devor bilan o‘rash. Faollar zalini to‘liq jixozlash. Maktabda yog‘ochdan bo‘lgan deraza va eshik romlarini akfa romlariga almashtirish. 6 dona interaktiv doskallar 2-dona EPSON L 850 rangli printer. Bir sinf komplekt zamonaviy konpyuter	3149			1 119 405
17	3-sonli bog‘chada tamirlash ishlarini bajarish Bolalar yozgi ayvonchasi, bino atrofini temir panjara to‘siqlari bilan o‘rash, yangi qorovul xona qurish hamda yangi kuzgi-qishki mahsulotlarini saqlash uchun omborxona qurish zarur.	3104			1 086 400
18	Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani Pastki So‘loqli MFY da joylashgan 50-umumiy o‘rta ta’lim maktabi binosini ta’mirlash, atrofini devor bilan o‘rash.	3099			1 038 500
19	Sharof Rashidov tuman Saroylik MFYdagi 23-sonli oilaviy poliklinikani tamirlash	2990			1 071 700

20	6-Maktab atrofini devor bilan o‘rash va bosh binoni joriy ta’mirlash. Faollar zaliga 200 o‘rinli yumshoq stullar xamda 75 duyumli monitor o‘rnatish. Sport zalni joriy ta’mirlash, o‘quv xonalari uchun o‘quv jixozlari, 15 dona elektron va markerli doska qo‘yish . 1 dona protsessor Core i7 rusumli zamonaviy kompyuter jamlanmasi va 1 dona rangli printer bilan ta’mirlash.	2844			1 091 140,4
21	Qaxramon MFY Qaxramon ko‘chasini asfalt qilish 2.2 km	2727			1 123 169,9
22	Sharof Rashidov tumanidagi 16-sonli bog‘chada tamirlash ishlarini amalga oshirish	2648			800 400
23	Sharof Rashidov tumani XTBga qarashli 42-umumiylor ta’lim maktabi 2006-yilda qurilgan. Maktab quvvati 225 o‘ringa mo‘ljallangan bo‘lsada, bugungi kunda maktabda 501 nafar o‘quvchi 2 smenada ta’lim olib kelmoqda. 2022-2023-o‘quv yilini 23 nafar o‘quvchi bitirishini va 2023-2024-o‘quv yiliga 76 nafar 1-sinf o‘quvchilari maktabga qabul qilinadi. Bunda maktab o‘q1uvchilari soni 554 nafarni tashkil qiladi. Bu esa o‘z o‘rnida III smenada o‘quv jarayonlarini tashkil etishni taqazo etadi. Yuqoridagi xolatlarni inobatga olib qo‘srimcha 120 o‘rinli	2554			1 034 770

	o‘quv binosi va o‘quv jihozlarini kerak.				
24	2-sonli DMTT tamirlash ishlarini bajarish hamda Bolalar yozgi ayvonchasi, bino atrofini devor to‘sqliari bilan o‘rash, yangi qorovul xona qurish hamda yangi kuzgi-qishki mahsulotlarini saqlash uchun omborxona qurish zarur.	2511			1 076 500
25	8-sonli bog‘chada tamirlash ishlarini amalga oshirish, Bolalar yozgi ayvonchasi, bino atrofini devor to‘sqliari bilan o‘rash, yangi qorovul xona qurish hamda yangi kuzgi-qishki mahsulotlarini saqlash uchun omborxona qurish zarur	2328			959 920,7
26	Sharof Rashidov tumanidagi tibbiyot muassasalarini doimiy elektr taminoti bilan taminlash maqsadida quyosh panellari sotib olish	2171			1 199 800
27	Sharof Rashidov tumanidagi davlat tibbiy muassasalarini zamonaviy tibbiy aparatlar bilan taminlash	2077			1 199 882,6
28	19-maktab isitish va elektr tizimini to‘liq almashtirish, Faollar zalini ta’mirlash va mebel jixozlari bilan to‘liq ta’minalash, Maktab binosining ikkala yon va orqa qismini ta’mirlash. 5 ta boshlang‘ich va 5 ta yuqori sinflarni zamonaviy parta stullar bilan ta’minalash. Informatika va o‘qituvchilar	2010			1 120 508,2

	xonasi uchun 3 ta kondetsionir bilan jixozlash				
29	Sharof Rashidov tuman 13-sonli DMTT Binoni tashqi fasad qismi, Bolalar yozgi ayvonchasi, bino atrofini temir panjara to'siqlari bilan o'rash, yangi kuzgi-qishki mahsulotlarini saqlash uchun omborxona qurish zarur.	2009			1 010 400
30	Sharof Rashidov tumanidagi 16-maktabning boshlang'ich sinflar binosi,sport zal,kasb hunarga yo'naltirish xonalari joylashgan 2-binosa esa derasalar, pol, elektr tizimi, fasad qismini kapital ta'mirlash.	2005			976 230,3
31	Sharof Rashidov tumanidagi 17-umumiy o'rta ta'lif maktabi boshlang'ich sinflar binosini tashqi devor (travertin) va ichki devor qismini to'liq qaytadan ta'mirlash. Elektro montaj ishlari, 7 ta sinf xonalari uchun 126 dona stol va 252 dona stul, 7 dona shkaf, 7 dona kitob javoni, o'qituvchilar uchun 13 dona stul va stol,yuqori sinflar uchun 15 dona elektron doska faollar zali uchun 160 o'rinli yumshoq o'rindiq, faollar zali uchun 1 dona elektron doska, faollar zali uchun kondetsioner 3 ta katta, boshlang'ich va yuqori sinf o'qituvchilar xonasi uchun 2 dona kondetsioner kichkinasidan , 4 dona kitoblar javoni, boshlang'ich va yuqori	5041			1 125 000

	sinflardagi o‘qituvchilar xonasiga uchun 20 dona stol va 40 dona stul, 2 dona rangli printer, 16 dona isitish qozonlarini yangisiga almashtirish				
32	Sharof Rashidov tuman sport mактабining bush turgan yer maydoniga kushimcha 1100000000 bir milliard bir yuz million sum yengil konstruksiyali sport zal kurish va 220000000 ikki yuz yigirma million sum sport jixozlar bilan taminlash	4361			511 500
33	Tumandagi maktabgacha ta’lim tashkilotlarini doimiy elektr energiyasi bilan taminlash maqsadida quyosh panellari urnatish	4053			1 289 000
34	Ziyokor mahallasi Istiqlol Qoratosh va Yunusobod ko‘chalarini umumiylashtirish 2500 metr qismini asvalt qilish	4033			1 139 400

4-jadvalda Sharof Rashidov tumanida 2021-2022-2023-yillarda amalga oshirilgan barcha ishlarning tavsiflari berilgan. Jadvalga ko‘ra 2021-yil tumanda amalga oshirilgan ishlar boshqa yillarga qaraganda juda past, bor-yo‘g‘i 2ta loyiha tashabbusli budgetlashtirish tadbirida g‘olib deb topilgan. 2022-2023-yillarga kelib bu ko‘rsatkich keskin oshib ketgan. Tumanda asosan maktablarni ta’mirlash va jihozlash kabi ishlar amalga oshirilgan. 2022-yilda esa 2ta bosqichda 24ta loyiha moliyalashtirilgan. 2023-yilda bu ko‘rsatkich 36taga yetgan.

Xulosa

Yuqoridaagi 4 ta jadval ma’lumotlaridan kelib chiqib xulosa qiladigan bo’lsak har bir mavsum uchun ajratilgan pul mablag’lari, ovozlar soni va loyihamalar soni ham deyarli hammasi yildan yilga o’sib borayotganligini ko’rishimiz mumkin. Sharof Rashidov tumanida 232,3 ming aholi istiqomat qilishiga qaramay yig'ilgan ovozlar soniga nisbatan yomon ko‘rsatkich emas. Garchi Tashabbusli budget avvalida faol bo’lmagan bo’lsada lekin, so’nggi yillarda xalq faollik ko’rsatmoqda va tumanni rivojlanishiga o’z xissalarini qo’shamoqdalar. Aholi o’z ehtiyojlaridan kelib chiqib turli

sohalardagi muammolarga e'tibor qaratmoqda. Tumanda eng ko'p maktabni ta'mirlash to'g'risidagi loyihalar ko'p ovoz yig'gan bo'lsa, ikkinchi o'rinni tibbiyot muassasalari egallab turibdi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ваҳобов АВ, Маликов ТС. Молия. Дарслик/Тошкент Молия институти. Тошкент:“Шарқ. 2010;804.
2. Malikov, T., and Haydarov NH. Byudjet. "O'quv qo 'llanma." Toshkent:“Iqtisod-moliya 84 (2008).
3. TS Malikov, O Olimjonov. Moliya. - O 'quv qo 'llanma. Toshkent: Iqtisod-moliya, 2018
4. Malikov T, Haydarov N. Budget daromadlari va xarajatlari. O'quv qo 'llanma, Toshkent:“IQTISOD-MOLIYA. 2007.
5. Маликов ТС. Ҳайдаров НҲ “Молия: умумдавлат молияси”. Ўқув қўлланма. 2009.
6. Malikov TS. Byudjet-soliq siyosati. T.:“Iqtisod-moliya. 2019.
7. Malikov, T. S., & Olimjonov, O. O. (2019). Moliya: Darslik.
8. Malikov T, Haydarov N. Budget: tizimi, tuzilmasi, jarayoni. O'quv qo 'llanma, Toshkent “IQTISOD-MOLIYA. 2008.
9. Ўроқов У. Бюджет маблағларидан самарали фойдаланишни таъминлаш йўллари. Т. 2017
10. У Ўроқов. Маҳаллий бюджетлар мустақиллигини оширишнинг устувор йўналишлари- Science and Education, 2022
11. У Ўроқов, Д Ускенбаева. Ўзбекистонда ташаббусли бюджетни жорий этишининг ташкилий-хуқуқий асослари - Science and Education, 2022
12. Ўроқов У, Иргашев И, Гайбуллаев О. Фуқаролар иштирокидаги маҳаллий бюджет. 2022
13. UY O'roqov, JA Yomg'Irov. Mahalliy byudjetlar barqarorligini ta'minlash masalalari - Central Asian Research Journal for Interdisciplinary ..., 2022
14. Ўроқов УЮ. Маҳаллий бюджетлар шаффоғлиги ва очиқлигини таъминлашнинг устувор йўналишлари. Бизнес-Эксперт журнали. 2020;4.
15. Ўроқов У. Гайбуллаев О. Ўзбекистон Республикасида бюджет тизими ва жараёни: ўқув қўлланма. Тошкент: Baktria press. 2016.
16. Уроков У. Махаллий бюджетлар мустақиллигини оширишга оид назарий карашлар. Республика илмий-амалий конференция. ТМИ 2020.
17. Ўроқов У. Маҳаллий бюджетлар молиявий барқарорлигини белгиловчи кўрсаткичлар. 2020
18. Ўроқов У. Маҳаллий бюджетлар даромадларини шакллантиришнинг самарали йўллари. 2017

19. Ўроқов У. Маҳаллий бюджетлар даромад базасини кенгайтириш масалалари. Республика ўқув юртларо конференция тўплами. ТМИ-2009 йил (Vol. 18).
20. Ўроқов У. Маҳаллий бюджетлар молиявий мустақилигини оширишнинг замонавий муаммолари. Халқаро илмий-амалий анжуман материаллари тўплами. ТМИ 2022 йил.
21. У Ўроқов. Маҳаллий бюджетлар молиявий мустақиллигини оширишнинг хуқуқий асослари.- Science and Education, 2023
22. G‘aybullayev O, O‘roqov U. O‘zbekiston Respublikasida budjet tizimi va jarayoni. O‘quv qo ‘llanma. T.: Baktriapress. 2016;168.
23. Xaydarov N. Soliqlar va soliqqa tortish masalalari. O‘quv qo‘llanma. Toshkent: Akademiya. 2007.
24. Хайдаров НХ. Маҳаллий бюджетлар: муаммо ва инновацион ечимлар. “Ўзбекистон статистика ахборотномаси” илмий электрон журнали. 2020.
25. Хайдаров Н. Доходы местных бюджетов и пути их укрепления.“Молия” илмий журнали. 2022.
26. Хайдаров Н. Маҳаллий бюджетларнинг даромад манбалари. халқаро илмий-амалий конференция 2022.
27. Хайдаров Н. Маҳаллий бюджетлар даромадини барқарорлаштириш йўллари. халқаро илмий-амалий конференция мақолалар тўплами (Vol. 2022).
28. Masharipov I.B. MODERNIZATION OF THE ELECTORAL SYSTEM IS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF CIVIL SOCIETY. The Way of Science International scientific journal. 2020. 6 (76)